

عنوان مقاله:

پژوهشی تطبیقی در تاثیر گرایش های سیاسی بر معماری مذهبی مطالعه موردی سه برج مقبره شاخص در مازندران

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات هنر اسلامی، دوره 10، شماره 21 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

علی اصغر کلانتر - دانشجوی دکترای مطالعات تطبیقی و تحلیلی هنر اسلامی دانشکده هنر دانشگاه شاهد تهران

حبیب اله آیت اللهی - دانشیار و عضو هیئت علمی دانشکده هنر دانشگاه شاهد تهران

غلامعلی حاتم - استاد و عضو هیئت علمی دانشکده هنر دانشگاه آزاد اسلامی تهران

خلاصه مقاله:

برج های آرامگاهی، شاخص ترین آثار معماری مازندران می باشند که دوره اول شکل گیری وساخت آنها از سده یازدهم/پنجم و با حمایت حاکمان سلسله بومی آل باوند شروع شده است. دوره دوم گسترش این آثار پس از هجوم تیمور و در حمایت های خاندان مرعشی بوده است. گرچه متغیرهای طبیعی و انسانی متفاوتی بر پایداری و یا تخریب این سازه ها موثر بوده، اما شواهد تاریخی همچون گزارش های موجود در تزیینات وابسته به معماری بیانگر گرایش های سیاسی در ساخت و ساز این آثار می باشد. هدف این مطالعه بررسی تاثیر جهت گیری حمایت های سیاسی مذهبی حکومت های محلی مازندران بر ساخت و ماندگاری برج مقبره های مذهبی بوده است. سوال های پژوهش آن بوده که جهت گیری حکومت های محلی نسبت به برج مقبره های مازندران چه بوده و چه مولفه هایی بر حمایت از این آثار تاثیرگذار بوده است. براین، به روش توصیفی تطبیقی در بستر مطالعات کیفی به مطالعه سه نمونه با نام های اما مزاده عباس در ساری، درویش فخرالدین در بابل و شاهبالوی زاهد در چمستان نور پرداخته شده و ضمن بررسی شرایط ساختاری آثار، مولفه بعد جغرافیایی از مرکزیت حکومتی به عنوان متغیر تعیین کننده بهره مندی از توجه مرکز سیاسی در نظر گرفته شده است. نمونه ها به روش غیرتصادفی هدفمند از جامعه آماری برج مقابر مازندران گزینش شده اند و داده ها به روش میدانی با فرم، دوربین عکاسی و ابزارهای اندازه گیری گردآوری شده است. نتایج بررسی ها نشان می دهد حکومت ها بیشتر با هدف تبلیغات مذهبی و به شکل نمادین به ساخت و حمایت از برج مقبره های مذهبی پرداخته اند و جغرافیای سیاسی (به معنای فاصله جغرافیایی اثر از مرکز حکومتی) ملاک اصلی گزینش آثار بوده است. ازاین رو باید گفت اهتمام به باورهای مذهبی واسطه توجه به اشخاص تاثیرگذار، عامل ثانویه موثر بر جهت گیری حمایت های حکومتی به شمار می آید.

کلمات کلیدی:

برج های آرامگاهی، معماری مازندران، تبلیغات سیاسی، هنر شیعی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1004770>

